

אנחנו מקדימים את מנהיגי חינוך ביום - לקראת יום השואה והגבורה .

מחר, כ"ז ניסן אנו מציינים את יום הזיכרון לשואה ולגבורה, אנו ממשיכים את "והגדת לבנך" בסיפור המאורעות ברצף הדורות שעבר עם ישראל. נושאים באחריות גדולה להנחיל לתלמידנו את סיפור השואה, את האובדן הגדול לצד הגבורה בה עמדו מיליונים מבני עמנו.

לימים שבין יום השואה עד יום הזיכרון ויום העצמאות, קראנו "עשרת ימי התשועה": ימי הוד רבי משמעות לנו כעם, כמדינה וכחלק משרשרת הדורות.

מילה "זיכרון" מגיעה בעברית מלשון ז.כ.ר - הצד האקטיבי במציאות. כיצד זוכרים? על ידי הרצון לפעול, לחיות מחדש את דרכה של הדמות של המאורע. הזיכרון הלאומי הוא היכולת שלנו למלא את החלל שהשאירו אחריהם הנספים בשואה. אנו מתחברים לאידיאל שבעבורו נהרגו ובמעשינו ממשיכים את זכרם. כותב הרב חגי לונדין:

"אנו רגילים להביט על השואה כאסון בו נטבחו ששה מיליון יהודים. אולם השואה עשתה דבר נוסף - השואה החריבה חלקים גדולים מעולם התורה של העם היהודי. בעת שאנו מתייחדים עם חללי השואה, אנו לא מתמלאים רק בכאב ובייאוש על רוע לבו של האדם שהתגלה באותה תקופה אלא גם מתחברים לאידיאל הגדול שהשואה חידדה וברירה- נצח ישראל. ההפנמה שעם ישראל קיים למרות הכל. השואה הבהירה לכולנו שאין חיים לעם ישראל מחוץ לארץ ישראל, הזיכרון מעצים את התקווה והתקווה מעצימה את הזיכרון. "ואמר לך בדמייך חיי, ואמר לך בדמייך חיי" (יחזקאל טז,ו)

תפקידנו כאנשי חינוך לפעול במלוא האחריות להנחלת השואה לתלמידנו על כל היבטיה בהתאמה לגיל הלומדים. בכל בתיה"ס של החמ"ד מייחדים שעות חינוך ללמידה ולעיסוק בהיבטי השואה והגבורה, בכל בתי החינוך לומדים משניות לע"נ, בעי"ס אומרים קדיש לזכר הנספים, מקימים טקסי זיכרון, בכל בתי החמ"ד מדליקים נר זיכרון....ובעיקר מחנכים כי הפסקת חיים מזכה אותנו בהוספת חיים, בהוספת תורה, בהוספת קודש....

הבעש"ט כותב כי - "בזכירה סוד הגאולה", זכירת העבר נותנת משמעות גם להווה כשליחות נצחית שהיא מחוברת לעבר וממילא גם לעתיד - עד לגאולה השלמה במהרה בימינו.

בשבת הקרובה נקרא את פרשת קדושים אשר פורשת בפנינו מסכת שלמה של מצוות עשה ולא תעשה הנוגעות ליחסי אנוש, והיא הולכת ועולה עד להגיעה למרום הפסגה בפסוק החותם אותה "ואהבת לרעך כמוך אני ה'". התורה אומרת לישראל "קדושים תהיו" - זאת מציאות החיים שלכם. השייכות לקדושה איננה עומדת על תנאי ולא תלויה במעשי האדם, אך על האדם ללמוד ולקיים מצוות כדי לחשוף את הקדושה שנמצאת בקרבו. כחלק מתפיסה שלמה התורה מציבה בפני האדם 613 מצוות המקיפות את חייו מכל כיוון. בבוקר בצהרים ובערב, בבית ובעבודה, מול המשפחה מול הקהילה, בשעת האכילה ובשעת ההליכה, בימי חול ובימים חגיגיים. התורה מקיפה את כל חייו של האדם ומלמדת אותו על חובותיו וזכויותיו. חובותיו וזכויותיו נשקפות עליו מכל כיוון.

של האדם מרגע הולדתו ועד נשימתו האחרונה. המילים "וחי בהם" מלמדות שהתורה היא תורת חיים בעלת משמעות אלוקית. באמצעות המצוות התורה מבקשת ליצוק תוכן חדש לכל פרט ופרט בחיים. לא למחוק את החיים, לא לדלג עליהם אלא לחיות חיים בקדושה מרוממת. "קדושים תהיו, כי קדוש אני ה' אלוקיכם"

רבים הם הסיפורים על יהודים אשר מסרו נפשם בתקופת השואה לחיות חיים של קדושה, שמרו על צלם אלוקים שבהם בתוך גיא צלמות, קדושה יום יומית לקיים מצוות, לחסוך מעט שמן להדליק נרות שבת, לעזור לזולת, לעודד הזולת... מעשים כאלו של חיים בקדושה היו למאות ולאלפים, למיליונים....

קדושה פיזית-צבאית: קדושת הניסיון להתגונן מול האויב, להילחם באומץ ובתעוזה, הקדושה למסור את הנפש למען הצלת חבר, הצלת ילדים, מבוגרים...

קדושה רוחנית-ערכית: דבקות באמונה ובערכים גם בשעות משבר וחוסר אונים, קדושת הרוח היודעת להתרומם אל על גם כאשר המציאות מושכת מטה מטה. קדושת החסד - אלו שבחרו להמשיך ולגמול חסדים גם כאשר להם עצמם לא היה, חיזוק האחרים גם כשהם עצמם נשאו על גוים צלקות קשות.

קדושה של בחירה חיים: למרות אסונות קשים שניחתו עליהם בחרו להמשיך ולחיות, ליצור, להקים משפחה ולבנות חיים שלמים פרטיים ולאומיים שיש בהם אמירה ועוצמה של בחירה בחיים.

דור השואה נדרשו לקדש שם שמיים במצבי חיים קשים וגם בדרך במותם. על דורנו המשימה לקדש שם שמים בחיינו. בין אדם לחברו, בחסד ובאמונה, באהבת האדם ובעשיית הטוב. זו הדרך היהודית הראויה להנציח ולהמשיך את זכר ודרך הנספים.

התקופה בה אנו נמצאים, המראות הקשים של המלחמה באוקרינה, היחס לחיי אדם.... מחדדים החשיבות של זיכרון השואה, החשיבות והאחריות שלנו כמנהיגי חינוך להנחיל את תודעת זיכרון השואה במיוחד לדור השלישי. להתפלל לשלום בעולם. לחזק את ערך הגבורה והקדושה היום יומית, לקיים מצוות, לעזור לזולת, לחזק הזולת- גם מי שבעצמו שבור. לחזק המסר כי אפשר לקחת מאדם את הכל, אך את הכבוד האנושי, את הערך האנושי אי אפשר לקחת. מיליוני יהודים קדשו שם שמים במעשיכם ובדרך שבחרו למות ואנו נקראים לקדש שם שמים בחיים, לקדש שם שמים בעשיית טוב.

מנהיגים יקרים,

אנו חוזרים מיד לאחר חג הפסח לימים קדושים, לימים מיוחדים של חיבור לשרשרת הדורות, חיבור לעם הנצח, להזדמנות לחזק את ערכינו המרכזיים, תורת ישראל, עם ישראל, ארץ ישראל. בטוחה כי באחריות רבה תתכננו ימי הלימוד, שעות הלימוד, שעות החינוך באופן מקסימלי כדי להכשיר, להנחיל, לכוון ללמד תלמידנו למגמה הגדולה.

רב שלמה וולבה ז"ל היה אומר שגם ה"נחיתה" מהחגים חשובה. הוא המשיל זאת לחללית שחוזרת אל האטמוספירה, והסביר שהרגעים שבהם היא חוזרת מהחלל הם רגישים מאוד, כידוע. צריך לשים לב איך נוחתים בחזרה אל שגרת החיים עם כל ה"מטען" של החג, עם כל הקדושה הגדולה של פסח, של ספירת העומר. פרשת השבוע פרשת "קדושים" מסבירה לנו איך לנחות. המצוות בהם עוסקת הפרשה עוסקות בכל תחומי החיים ועוזרת לנו לחיות חיים של קדושה לא רק בחגים אלא בימי החול. תקופה חשובה, בטוחה כי כולם מתמקדים בלמידה סדורה, באחריות פועלים למימון היעדים, התוכניות, שעות הלמידה. זמן חשוב להמשך התקדמות בכל הנושאים בבית החינוך, מתוך קדושה ואחריות לזמן, למשימות, להישגים הנדרשים מכל תלמיד, מכל שכבת גיל ובכלל בכל תחומי התפקוד בבית החינוך. אנו כחודשיים לפני סיום שנה"ל, זמן לתהליכי משוב, מקרה, הדהוד פנימי – מה קדמנו? מה נדרש עוד לקדם? תכנון הכנה נדרשת לקראת היציאה לחופש... כן זה הזמן לקיים שעורי חינוך, שיעורי כישורי חיים בנושא: ניצול זמן מיטבי, סכנות ברשת, קביעת עיתים לתורה, התנדבות, חסד בקהילה... כל מה שקראנו "חמ"ד של חופש". בתפילה שנהיה ראויים לפיקדון הגדול שהופקד בידינו, ולאחריות הגדולה שבצדו.

שבת מברכים, נברך את חודש אייר הבא עלינו לטובה. כתוב בספרים שחודש אייר מסוגל לרפואות יותר משאר החודשים, שבו התחיל המן לרדת, והמן נקרא "לחם אבירים". לכן נשאר טבע זה טבוע לדורות שחודש זה מסוגל לרפואה, אייר – ראשי תיבות, אני – ה' – רופאך, נישא תפילה לרפואת כל חולי וחולות עמו ישראל.

שבת מברכים שלום לכם ולכל בני ביתכם

שושנה נגר